

B.A.I , Semester II
Course Category- MAJOR MANDATORY
Course Name – रुजुवात : भाग २

Course Number- DSC-02
Course Code- BAU0325DSL201B02

Marks- Semester End Exam -80, Internal Assessment- 20, Total Marks- 100

Total Credits : 4, Teaching Hours 60, (Per Credit-15 Teaching Hours)

Course Learning Outcomes

या कोर्सच्या अध्ययनानंतर विद्यार्थ्यांना,

१. मराठी वाङ्मयीन परंपरा, साहित्यप्रवाह आणि साहित्यकृतींचा परिचय होईल.
२. मराठी साहित्यातील विविध रचनाबंधांचा परिचय होईल.
३. साहित्याचे आकलन, विश्लेषण आणि अभिरूचीची दृष्टी प्राप्त होईल.
४. साहित्याच्या अध्ययनातून जीवनाच्या प्रेरणा कळतील आणि जीवनाचे आकलन समृद्ध होईल.
५. स्थळवर्णने, व्यक्तिचित्रणे यांमधून माणूस आणि भवताल यांच्या परस्परसंबंधाचे आकलन होईल.
६. इतिहास, संस्कृती, समाज आणि पर्यावरण यांचे संवर्धनाचे डोळस भान येईल.
७. मराठीतील समृद्ध काव्यपरंपरेचा परिचय होईल.

विभाग **घटक/ Unit**
(Module)

विभाग १ : **गद्य : १**

१. शिवाजी महाराजांचे राज्य धर्मनिरपेक्ष होते : आप्पासाहेब पवार
२. राजाराम महाराजांचा जिंजी प्रवास : महेश तेंडुलकर
३. ग्रामीण खाद्यसंस्कृती : शाहू पाटोळे
४. आपण पृथ्वीचा अंश आहोत : चिफ सिएटल

विभाग २ : **गद्य : २**

१. शब्दभक्तियोग : शिवाजीराव भोसले.
२. दिवाळी : मुकुंद कुळे
३. पाण्याचं बोलणं : वसंत आबाजी डहाके
४. जांभूळमास : सत्यजीत पाटील

विभाग ३ : **गद्य : ३**

१. बैल : जयंत पवार
२. आगासवाडी : आनंद विंगकर
३. रेघोट्या : श्रीधर अंभोरे
४. कमोदिनी काय जाणे तो परिमळ : भारत पाटणकर

विभाग ४ : **पद्य**

१. संत तुकाराम - १. ओलें मूळ भेदी २. कन्या सासुन्यासि जाये

२. रामजोशी - १. सुंदरा मनामाझे भाली २. मठाची उठाठेव का तरी ?

३. नामदेव ढसाळ - १. सुणी २. हिरणु थापद

४. भुजंग मेश्राम - १. शूनोत पाणी २. माणसानदल

साधनग्रंथ

१. अदवंत, म. ना : पैजण, साहित्य प्रसार केंद्र, नागपूर
२. अंभोरे, श्रीधर : रेपोट्या, राजसा दिवाळी अंक, पुणे, १९८३ (पुनर्मुद्रण, उर्मी, जालना, २०१२)
३. कुळे, मुकुंद : लोकरहाटी, मनोविकास प्रकाशन, पुणे, २०१३
४. चीफ, सिण्टल, : अमरपत्र (आम्ही पृथ्वीचा अंश आहोत), (अनु.) भागवत, शोभा, कजा कजा मरू प्रकाशन, पुणे, २००५
५. डहाके, वसंत, : यात्रा : अंतर्गात्रा, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई, २०१०
६. ढसाळ, नामदेव : समग्र नामदेव ढसाळ, शेख, मलिका, (संपा.), म.रा. साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई, २०१७
७. तेंडूलकर, महेश : किल्ले जिंजी, स्नेहल प्रकाशन, पुणे, २०१३
८. पवार, आप्पासाहेब : दिशा आणि ध्यारा, डॉ. आप्पासाहेब पवार गौरव समिती, कोल्हापूर, १९७४
९. पवार, जयंत : लेखकाचा मृत्यू आणि इतर गोष्टी, लोकवाङ्मय गृह मुंबई, २०२०
१०. पाटणकर, भारत, पाटणकर, प्राची : झपाटलेले सहजीवन : परंपरा मोडणारी परंपरा, आर्ष पब्लिकेशन्स, पुणे, २०२२
११. पाटील, सत्यजित : कुब्र, शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर, २०२२
१२. पाटोळे, शाहू : अन्न हे अपूर्णब्रह्म, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे, २०१८
१३. भोसले, शिवाजीराव : कथा वक्तृत्वाची, अक्षरब्रह्म प्रकाशन, पुणे, २००३
१४. मेश्राम, भुजंग : अभूज माड, लोकवाङ्मय गृह मुंबई, २०१८
१५. विंगकर, आनंद : माणदेश- दरसाल दुष्काळ, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई, २०१५
१६. www.shridharambhere.blogpost.com

संदर्भग्रंथ

१. इंगोले, कृष्णा : माणदेश : स्वरूप आणि विकास, शब्दशिवार प्रकाशन, मंगळवेढा, २०२३
२. इंगोले, कृष्णा : माणदेश साहित्य, शब्दशिवार प्रकाशन, मंगळवेढा, २०२२
३. तळाशीकर, मारूतीराव (संपा) : तुकारामबावांच्या गाथेचे निरूपण, भाग १ व २, संत तुकाराम अध्यासन, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर २०१९
४. धोंड, म. वा : मन्हाटी लावणी, मौज प्रकाशन गृह, मुंबई, २००२
५. पाटील, एकनाथ : 'गेल ऑम्बेट नावाची झुंजार बाई', अरिष्टकाळाचे भयसूचन, ललित पब्लिकेशन, मुंबई, २०२३
६. मिरजकर, शामसुंदर (संपा) : कविता-रूपबंध आणि आशयद्रव्य, नाग नालंदा प्रकाशन, इस्लामपूर, २०२३
७. भवरे, महेंद्र : दलित कवितेचे अर्धशतक : मराठी दलित कवितेचा इतिहास, प्रारंभ ते २०१०, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई, २०१८
८. शेख, मल्लिका अमर : समग्र नामदेव ढसाळ, भाग -१ भाग -२, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई, २०११७

B. A. I, SEMESTER – II

Course Category: Open Elective

Course Name: साहित्याची रूपे

Course Number: OE03

Course Code: BAU0325OEL201B03

Course Credits: 02

Marks: Semester End: 40

Internal Assessment: 10

Total Marks: 50

Course Learning Outcomes

या कोर्सच्या अध्ययनानंतर विद्यार्थ्यांना

१. मराठी भाषेतील प्राचीन व आधुनिक मराठी साहित्यरचनांचा परिचय करून देणे.
२. मराठीतील विविध साहित्य प्रकारांच्या परिचय घडवून देणे.
३. साहित्यलेखन आणि वाचनाविषयी विद्यार्थ्यांमध्ये अभिरूची निर्माण करणे.
४. आधुनिक तंत्रज्ञान आणि त्याच्या साहाय्याने निर्माण झालेल्या साहित्य रचनाप्रकारांचा परिचय करून देणे.

विभाग घटक/ Unit

Module

विभाग १. साहित्य रूपे १

(Teaching Hours - 15 , Credit - 01)

१. निवडक गाथा – गाथासप्तशती
अ) शतक ३ गाथा क्र. ४, आरसा, क्र. १७, सन्मित्र, क्र. ३० चारुदत्त, क्र. ३५ विष व अमृत, क्र. ५३ मृदंग.
आ) शतक ४ गाथा क्र. १२ गंधोदक, क्र. ३६ पहारा, क्र. ८० सत्पुरुष लक्षण, क्र. ८७ पृथ्वीप्रदक्षिणा, क्र. ९४ इ
इ) शतक गाथा क्र. ६ बळीबंध, क्र. १९ बोराचा गुच्छ, क्र. २१ निवृत्ती, क्र. ३१ उन्मूलन, क्र. ३२ कोणासत
२. दोन लीळा - १. लोणार कुंडी राजेया दर्शन... २. महादाइसा निरए निरुपण...- म्हाइंभट
३. शाहू महाराजांच्या शिक्षणविषयक चळवळी – आण्णासाहेब लठ्ठे
४. स्मशानातील सोनं – अण्णा भाऊ साठे

विभाग २. साहित्य रूपे २

(Teaching Hours - 15 , Credit - 01)

१. शोध ईशान्य भारताचा - राजा शिरगुप्ते (रिपोर्ताज)
२. रस्त्याचं ऋण - समीर गायकवाड (ब्लॉग लेखन)
३. मन संसारी लागत न्हाई – शर्मिष्ठा भोसले (अनुभवकथन)
४. भेटत गेलेले गांधीजी – अनिल अवचट (व्यक्तिचित्र)

साधन ग्रंथ

१. अवचट, अनिल : शिकविले ज्यांनी, मौज प्रकाशन गृह, मुंबई
२. गायकवाड, समीर : रस्त्याचं ऋण, लोकसत्ता, दि. १५ डिसेंबर, २०१८
३. जोगळेकर, सदाशिव. (संपा.) : हाल सातवाहनाची गाथा सप्तशती, प्रसाद प्रकाशन, पुणे, १९५६
४. डांगळे, अर्जुन व इतर (संपा.) : अण्णा भाऊ साठे, निवडक अण्णा भाऊ साठे. महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि सं

B. A. I, SEMESTER – II

Course Category: Skill Enhancement Course – II

Course Name: व्यक्तिमत्त्व विकास आणि भाषिक कौशल्ये (भाग - २)

Course Number: SE02

Course Code: BAU0325SEL201B02

Course Credits: 02

Teaching Hours - 30

Marks: Semester End Exam: 40

Internal Assessment: 10

Total Marks: 50

Course Learning Outcomes

या कोर्सच्या अध्ययनानंतर विद्यार्थ्यांना,

१. वाचन कौशल्यावर प्रभुत्व संपादन होईल.
२. व्यावहारिक, वैचारिक व सर्जनशील लेखनाचे कौशल्य अवगत होईल.
३. भाषिक कौशल्यांचा व भाषिक सर्जनशीलतेचा विकास होईल.
४. भाषिक कौशल्यांचा माध्यमातून व्यक्तिमत्त्व विकास होईल.
५. रोजगाराच्या नव्या संधी प्राप्त होतील.

विभाग घटक/ Unit

Module

विभाग १. वाचन कौशल्य

(Teaching Hours - 15 , Credit - 01)

१. वाचन कौशल्य – स्वरूप, वाचनप्रक्रियेचे टप्पे, वाचनाचे महत्त्व, वाचनाचे प्रकार, वाचनदोष व त्यांचे निराकरण
२. अभिवाचन कौशल्य
३. स्टोरी टेलिंग
४. प्रात्यक्षिक कार्य

विभाग २. लेखन कौशल्य

(Teaching Hours - 15 , Credit - 01)

१. लेखन कौशल्य - स्वरूप, लेखन कौशल्य विकासाचे घटक
२. लेखनाचे विविध प्रकार – व्यावहारिक लेखन वैचारिक लेखन, सर्जनशील लेखन (स्वरूप व पद्धती)
३. समाजमाध्यमांसाठी लेखन – ब्लॉग लेखन
४. इलेक्ट्रॉनिक माध्यमांवरील लेखनाची नवी क्षेत्रे व स्वरूप
५. प्रात्यक्षिक कार्य

संदर्भग्रंथ

१. काळे, कल्याण, पुंडे द. दि. : व्यावहारिक मराठी, निराली प्रकाशन, पुणे, २००७
२. कुलकर्णी, य. प्र. व इतर : व्यावहारिक मराठी पाठ्यपुस्तक, पुणे विद्यापीठ प्रकाशन, पुणे, १९८४
३. गडकरी, श्रीनिवास : चांगले सूत्रसंचालन कसे करावे, दिलीपराज प्रकाशन, प्रा.लि. पुणे
४. गवस, राजन, शिंदे अरुण, पाटील, गोमटेश : भाषिक सर्जन आणि उपयोजन, दर्या प्रकाशन, पुणे, २०१२

५. गोविलकर, शीला, पाठ्यपत्र लेखिका - व्यावहारिक संगीत, एनेहसोन प्रौद्योगिकी हाऊस, पुणे, २००६
६. डाकटे, वैजय, सिधामम - चतुर्थ कक्षा सांघि साधना
७. भोगत, संजय - चतुर्थ कक्षा पुन. इंग्लिश
८. वेसाई, रवींद्र - प्रथमी साधनाच्या प्रतुल्याचा प्रकाशन, पुणे
९. तसियाबाबकर, द. म. - व्यावहारिक संगीत, आपाककाम संशोधन संस्था, कोल्हापूर, २०२३
१०. साटील, ज्ञानेश - सैन्यजीवन लेखन प्रयोग प्रकाशन, पुणे
११. पावसे, मृ. म. (मं.) - माध्यम पुन. सांघि एन.ए.ए. महामंडळ साहित्य परिषद, पुणे, १९९९
१२. पेंडसे, अंजली - वेदवाणी - सिलेक्ट प्रकाशन, पुणे, २०२६
१३. भुकेले, शिवाजीराव - विद्यार्थ्यांचा जीव, मृ. प्रौद्योगिकी हाऊस, कोल्हापूर
१४. भोसले, शिवाजीराव - वैद्यकी, सशरजहा प्रकाशन, पुणे
१५. भोसले, शिवाजीराव - कक्षा चतुर्थ्याची, सशरजहा, पुणे, २०२३
१६. मिश्रकर, श्यामसुंदर - सुसंगतान - एक प्रयत्नसाधन कक्षा, नाग - तांबेदा प्रकाशन, इंग्लिश, २०२३
१७. लागू, शीराम - सांघिक अभिनय, सशरजहा प्रकाशन, पुणे
१८. हवालदार, मोहन - भोगनेत्र (चतुर्थ ते वेधीतार), डीक्यूट प्रिन्सर्स, कोल्हापूर, २०२२

● ऑनलाईन कोर्सेस

स्वयम पोर्टलवरील (swayam.gov.in) खालील पैकी कोणताही एक ऑनलाईन कोर्स विद्यार्थी SEC अंतर्गत करू शकतात

1. Speaking Effectively Course

https://onlinecourses.nptel.ac.in/noc24_hs10/preview

2. Intellectual Property Course

https://onlinecourses.nptel.ac.in/noc24_hs32/preview

3. Elements Of Literature and Creative Communication

https://onlinecourses.nptel.ac.in/noc24_hs05/preview